

A PÉNZVILÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, IX. ker., Boráros-tér 6. szám
.. Telefonszám: József 67 ..
Főszerkesztő és kiadó telefonja: J. 67
Szerkesztő telefonja: 179-94 ♦ ♦ ♦
!! Megjelenik minden héten !!

FŐSZERKESZTŐ:
RÓNA LAJOS
FELELŐS SZERKESZTŐ:
POGÁNY BÉLA

Előfizetési árak: Félévre 6000 kor.,
negyedévre 3000 korona. Külföldön:
Amerikában egész évre 2 dollár, Cseh-
szlovákiában 200 szokol, Franciaországban
20 frcs., Jugoszláviában 400 dinár, Német-
Ausztriában 100.000 o. K, Németországban
6000 márka, Romániában 400 lei, Német-
Ausztriában egyes szám ára o. 2000 kor.

A kormány megkészszerzi az építkezési hitelt

Az előirányzott 42 milliárd nagyon kevésnek bizonyult

A nálunk általában meghonosodott bürokratikus és irreális hivatalos eljárást jellemzi az a konfuzió, mely az állami lakásépítési akció végrehajtása körül most, a tizenkettedik órában kifejlődött. Hónapokig tanácskoztak, anketáltak, aktáztak arról, hogy miként kellene megcsinálni az állam által támogatott, helyesebben mondva: az állam által szuggertált nagy lakásépítési akciót. Még szép meleg nyári napok voltak, amikor a népjóléti minisztérium hivatalos szakértői ceruzával kiszámították, hogy az egész nagy lakásépítési akciót 42 milliárddal meg lehetne csinálni.

Ez még valamikor augusztusban volt, amikor forrón sütött a nap és a téglakartel meg a többi építkezési anyagkartel nyári álmat aludta. Igaz, hogy akkor még 42 milliárd meglehetősen nagy összeg volt és csakugyan lehetett volna belőle csinálni valamit. Amikor már készen volt a kalkuláció, akkor kezdődött a lakásépítési akció ügyének ugynevezett közgazgatási és jogi elintézése, ami bizony jó néhány hónapig elhúzódott.

Közben teleharangozták a várost, sőt a vidéket is azzal, hogy *hatvanszázalékos kincsiári hitellel mindenki építkezhet*, sőt a bankoknak és a hasznot hajtó vállalatoknak alkalmazottak számarányához képest egyenesen *muszáj építkezniük*, mert ha ezt az alkalmat elmulasztanák, *jönni fog a kényszerépítkezéstről készített törvényjavaslat*, melyet bármely pillanatban elő lehet rántani és a nemzetgyűlésen keresztül törvényerőre lehet emelni. Természetes tehát, hogy ilyen előzetes nagy reklámozás után *mindenki építkezni akar*, amit végeredményben igen dicséretes és méltánylandó törekvésnek lehet jellemezni.

A kalkuláció körül azonban *egy kis hiba van*, mert ami például az akció elején 42 milliárdot ért, az ma már legfőlegbe csak 20 milliárd korona mai anyagértékének felel meg. Már pedig ahhoz nem kell okleveles építészek lenni, hogy az ember kiszámíthassa, hány lakást lehet ma körülbelül felépíteni ebből az effektíve 20 milliárdot érő anyagértékből.

Már a *Lakásépítő Állandó Bizottságnál*, rövidítve: a *LÁB*-nál is kiszámították, hogy ebből az összegből ma már legjobb esetben is csak 6-8 nagyobb lakóházat lehet felépíteni. Az összeggel tehát már készen vagyunk. Ezt az összeget néhány nagybank és néhány nagyvállalat máris lejegyeztette magának. Egyedül a *Hitelbank által tervezett Bősziroményi-út párolta felépítésére közel 8 milliárd korona állami hitelt irányoztak elő*. Következik azután még egész sereg bank és nagyipari vállalat, amely szintén igényt tart a *valorizálatlanul nyújtandó állami építkezési hitelre*.

Azt lehet mondani, hogy szinte sorban állnak a *hiteligénylők a LÁB* ajtaja előtt, mint a háborus években a kumplira váró asszonyok a *zöldszéges piacon*. Soha ilyen jól nem ment az állami hitelyújtó bolt, amelynek *valorizálatlanul* kínált portékája után ezer és ezer kéz nyul egyszerre, mintha az állam alamizsnát nyújtana a maga hivatalos szegényeinek.

A valorizáció szempontjából e pillanatban egészen közömbös, hogy a pénzügyminisztérium *felemeli-e a kevésnek bizonyult 42 milliárdos hitelösszeget*, mint ahogy alapos kilátás van arra, hogy *az összeget a kormány a bankóprés igénybevételével legalább is megfogja kétszerezni*.

D. I.

Gratz Gusztáv

az osztrák szanálási kölcsön feltételeiről

Az osztrákoknak annak idején adott feltételek csaknem szóról-szóra megismétlődnek most nálunk is

Ezekben a napokban, amikor a külföldi kölcsön ügyének ugyszólván a végleges eldöntéséről van szó, nem érdektelen ha közelebbről megnézzük az Ausztriának annak idején nyújtott külföldi kölcsön körülményeit és feltételeit. Mert ezideig már nem kétséges, hogy a *Magyarország részére nyújtandó külföldi kölcsön feltételeit azonosak lesznek az Ausztriának annak idején adott feltételekkel*.

Az osztrák külföldi kölcsön feltételeiről és annak körülményeiről megkérdeztük dr. Gratz Gusztáv nyugalmazott minisztert, mint aki legalaposabb ismerője Ausztria pénzügyi szanálása előzményeinek és döntő körülményeinek, Gratz Gusztáv a következőkben volt szíves előttünk ismertetni az osztrák szanálási kölcsön főbb vonásait:

— Mint ismeretes, az osztrák nagy kölcsönt annak idején hosszalsabb előzetes tárgyalások előzték meg, melyek *Genfben* folytak le. Itt gyűltek össze a szakértők, akik a részletkérdéseket alaposan megvitaták. Ugyancsak itt készítették azokat a jegyzőkönyveket, amelyekkel lerakták a kölcsön elvi alapját. A genfi tár-

gyalásokon három jegyzőkönyvet készítettek és ezeket múlt évi október 4-én írták alá az összes érdekelt felek.

— Az egyik jegyzőkönyv alapján az *osztrák kormány állami kötvények kibocsátására nyert felhatalmazást*. Ez a felhatalmazás legfőlegbe 650 millió arany korona értékig szólt. Ugyan ennyit tett ki tehát az osztrákok által felvett külföldi kölcsön összege, amely kölcsön *annuitásának fedezésére az osztrák állam néhány jövedéki és vámjövedéki bevételeit foglalták le*. Az angol, olasz, francia és cseh kormányok törvényjavaslatban mondták ki, hogy *az osztrák kölcsön után maximálisan 84 százalékig garanciát vállalnak*. A többi 16 százalék garantálását az ántánt többi államaira bízták. Egy másik jegyzőkönyv szerint az osztrák kormány kötelezettséget vállalt, hogy *egy hónapon belül szanálási programot készít*,

melynek alapján az *osztrák államháztartás egyensúlyát két éven belül helyreállítja*. Ezzel kapcsolatosan az osztrák kormány kötelezettséget vállalt, hogy a *deficit csökkentésére minden lehetőt elkövet*.

— Igen jelentős részlete volt a genfi tárgyalásoknak az a prutja, amely kimondja, hogy *Ausztriát be kell kapcsolni a nemzetközi kereskedelmi forgalomba*. A nemzetgyűlés a múlt év novemberében három fontos törvényjavaslatot fogadott el. A felhatalmazási törvény többek között *követte a nemzetgyűlés hatásköréből azon rendelkezéseket, melyek a költségvetés felemelésével járnak*. Igen fontos feltétele volt az osztrák szanálási kölcsönnek az is, hogy Ausztria bizonyos határidőn belül *köteles önálló jegybankot felállítani*. Az osztrák kölcsönrel szemben felállított feltétellel azonos módon *nálunk is*, úgy tudom, a kölcsönfelvételét követő bizonyos időn belül szintén *fel kell állítani az önálló magyar Jegybankot*. De egyébként is az osztrákoknak annak idején adott feltételek *majdnem szóról-szóra* velünk szemben is most megismétlődnek.

Az állam 20,000 vagon rozst akar eladni a külföld részére. Tartósna k ígérkezik a gabonafőzsdé szilárdasága

Egyelőre csak 3000 vagon rozst exportálnak a hazai gabonakereskedői érdekeltek
Az államnak sok devizára van szüksége

A gabonafőzsdén megindult szilárdulás folytatódott még a hét elején is és a szakemberek véleménye szerint a *gabonapiacra még hosszú ideig hossza lehetünk elkészülve*. E jóslásszerű megállapításnak vannak bizonyos *realis indító okai*, melyek között nem utolsó az, amely *valutánk külföldi értékelésével van szoros összefüggésben*. De talán legfőképpen a *megindult nagyobb vásárlási életség* irányítja a gabonapiac állandóbbnak jóslott szilárdaságát. Az elmúlt napokban a gabonapiacra főleg a *rozsa* dominált. A kormány rászánta magát, hogy az agráriusok kívánságára az ország területén levő *rozsfellegeket kivételre engedélyezi*. A beavatottak szerint mintegy *20.000 vagon rozsfellegre van szó*, melyet a kormány szeretne a külföldön értékesíteni. Egyelőre azonban, úgy látszik, nem akarják egyszerre piacra dobni az összes, kombinációban levő rozsfellegeket, mert ezzel valóban nagymértékben felhajtának az árakat.

Egyelőre tehát csupán *3000 vagon rozsa kivitelét* perfektuálták az elmúlt napokban a közlelmezési minisztériumban, ahol báró Prónay György államtitkár folytatta le a tárgyalásokat a gabonakereskedelmi érdekeltségekkel. Sikerült mind a 3000 vagon rozst eladni, még pedig *25 szokolos árért*. A vevők maguk között *szindikátust alakítottak* és ezen keresztül sikerült mégis olyan feltételeket elérniük, melyek megfelelnek az ügyletben résztvevő kereskedők érdekeinek.

Deviza-szempontról annyiban jelentős volt ez a rozseladás, hogy az exportőrök a feltételek szerint kötelesek a cseh szokol alakjában várható deviza összegének *50 százalékát beszolgáltatni*. Ugy tudjuk, hogy a közlelmezési miniszter hazatérkezése után rövidesen szó lesz a *további fölös rozskészletek kiengedéséről is*.

A nagybankok válasza a gyáriparosoknak a hitelkérdésben tett támadására

A bankok 18 százalékos valorizált kölcsönt ajánlanak fel — Papp Elek, a Jegyintézet elnöke nyilatkozik a külföldi kölcsön révén várható stabil pénzvviszonyokról

A gyáriparosok hitelviszonyának megjavítása céljából indított ismeretes akció során nagy feltűnést keltett a gyáriparosok egyik legutóbbi határozata, melyben *támadást intéztek a nagybankok ellen* azért, mert ezek a mai súlyos kölcsönfeltételekkel veszélyeztetik a gyáripar külföldi versenyképességét. A gyáriparosok a súlyos feltételeket abban látják, hogy a bankok 60—70 százalékos kamatot számítanak az ipari hitelek után.

A szemrehányással telített támadást a nagybankok nem hagyják válasz nélkül. Értesülésünk szerint a TÉBE még e hét folyamán részletesen akar foglalkozni a gyáriparosok vádjával. A nagybankok válasza körülbelül azt fogja tartalmazni, hogy amennyiben a gyárak drágállják a mostani hitelt, *térjenek át a valorizációs alapra*. A pénzügyintézetek készséggel belemennek abba, hogy valorizált alakban 18 százalékos kamatlábat állapítsanak meg, hozzászámítva természetesen 1½ százalékos jutálékot is. A mai valorizálatlan pénzvviszonyok mellett — így mondják a nagybankok — *lehetőleg alacsonyabb kamatlábbal dolgozni*, mert hiszen a pénz értéktelenedésének kockázatát a hitelnyújtó bankok kénytelenek viselni. A bankoknak is érdekük, hogy az állandó értéktelenedési folyamat után végre stabil viszonyok következzenek a pénzpiacra.

Egyébként ezzel a kérdéssel kapcsolatosan éppen a hitel céljait szolgáló pénz valorizálásának kérdéséről nyilatkozott munkatársunk előtt Papp Elek v. b. t. t., a Jegyintézet tény-

leges, de e pillanatban formálisan még ki nem nevezett elnöke, aki szíves volt a következőket mondani:

— A valorizáció követelése bizonyos mértékig jogosult, amennyiben a romló valuta következményeit rendszerint a hitelező kénytelen viselni, amíg az adós jóljár, mert a kedvezőbb pénzvviszonyok között felvett kölcsönt rosszabb koronában fizeti vissza. Ez azonban mindenütt így van, ahol a pénz nem stabil. Egyedül és kizárólag a valuta stabilizációjának keresztülvitelével lehet a kérdést megoldani. Ez esetben nincs szükség valorizációra.

— Remélhető, hogy a külföldi kölcsön segítségével éppen úgy, mint Ausztriában, nálunk is el lehet érni pénzünk stabilizálását. Ez esetben nem lesz többé szükség a valorizálás kérdésének felszínén tartására. A külföldi kölcsön folytán természetesen az államkincstár sem fog többé állandóan a Jegyintézetten keresztül a bankpóréshoz folyamodni.

Ettől függetlenül, úgy értesülünk, hogy a külföldi kölcsön ügyével kapcsolatosan úgy a Jegyintézetnél, mint pedig a Devizaközpontnál már most, jóelőre foglalkoznak azokkal a tervekkel, melyek mintegy előkészítői lesznek a külföldi kölcsön folytán előálló új pénzügyi berendezkedéseknek.

Bukarestben most tárgyalnak a magyar és román pénzügyintézetek viszonzossági szerződéseiről

A magyar és román letétek kölcsönös kicserélése — A magyar pénzügyintézetek erdélyi fiókjainak ügye — Legközelebb eldől a román bankok Magyarországon felállítandó fiókjainak ügye is

A napokban kezdődtek meg Bukarestben a magyar-román gazdasági tárgyalások, amelyek során több igen nagy jelentőségű pénzügyi kérdés is megvitatás alá kerül. A gazdasági bizottság mindjárt a kezdetén letárgyalta a Budapestben levő román letétek hazaszállításának kérdését, amely több budapesti pénzügyintézetet igen közvetlenül érdekel. Természetesen a viszonzosság alapján mi is visszakapjuk azokat a letéteinket, amelyek a fölünk elszakított és jelenleg Romániához tartozó területeken vannak.

A románok számítása szerint az ittlévő letétek értéke mintegy 2 milliárd leit tesz ki. Jelentékeny letétek vannak az erdélyi román és szerb egyháznak is Budapestben, ahol a többek között a híres Gózdú-alapot is kezelik.

Igen érdekes részlete a budapesti tárgyalásnak a magyarországi pénzügyintézetek erdélyi fiókjainak kérdése és viszont: a romániai nagyobb pénzügyintézetek magyarországi fiókjainak létesítése. E tekintetben az előzmények tulajdonképpen már a múlt év nyaráig húzódnak vissza, amikor a TÉBE delegátusai megjelentek Erdélyben és a bankok megbízottaival kölcsönös megállapodást próbáltak létrehozni. Akkor azonban a tárgyalások megszakadtak. Ezekről a múlt évi tárgyalásokról egyik aradi résztvevő a következő érdekes nyilatkozatot adta nekünk:

— A múlt év nyarán leutaztak Aradra Milos igazgató, a Pesti Hazai Takarékpénztár részéről és Kresz igazgató, a TÉBE megbízásából. Látogatásuknak az volt a célja, hogy meg egyezést létesítsenek az erdélyi és a budapesti pénzügyintézetek között. Tudni kell ugyanis, hogy az erdélyi pénzügyintézeteknek jelentékeny betéteik vannak budapesti nagybankoknál. A béke-szerződés értelmében ezeket az összegeket az erdélyi bankoknak vissza kell kapniuk. A

budapesti pénzügyintézetek, melyeket a tárgyalásokon a TÉBE képviselt, eleget is akartak tenni ezen kötelezettségüknek. Csupán a visszafizetési kulcs tekintetében merültek fel ellentétek.

— A TÉBE küldötteinek első állomása Arad volt. Azzal az előterjesztéssel jöttek, hogy az 1918 október 31. előtti követeléseket 2:1 arányban fizetik vissza leiben. Az ezutáni követelések fejében csak 1 magyar koronát fizetnének. Utóbb már oda módosították ajánlatukat, hogy 2 koronát fizetnek 1 koronáért. Az erdélyiek azonban ebbe nem mentek bele. Arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a 2:1 arányu visszafizetést elvben elfogadják, de a terminus a kommunizmus kitörésének napján, 1919 március 26-án kezdődjék.

— A TÉBE küldöttjei ezt az ajánlatot nem fogadták el és eredmény nélkül utaztak vissza Budapestre. Utóbb kormányrendelet jelent meg, amely megtiltotta az erdélyieknek a budapesti pénzügyintézetekkel való közvetlen tárgyalást. Egy évig nem is bolygatta senki a kérdést, amíg most a két állam között megindult gazdasági és pénzügyi tárgyalások újra napirendre vetették a két állam pénzügyintézeteinek kölcsönös ügyét.

— A román pénzügyintézetek egy részét hónapok óta élénken érdekli a román bankfiókok Budapestben való felállításának ügye. Két nagy román bankról van szó, melyek a budapesti pénzpiacra kapcsolatot óhajtanak szerezni. Az egyik a Banca Romaneasca című bukaresti pénzügyintézet, a másik pedig Banque Marmorosch, Blank et Co. E két nagy román bank már a nyár folyamán összeköttetéseket keresett a magyar pénzügyi kormányzattal oly célból, hogy ennek hozzájárulását megnyerje a Budapestben felállítandó fiókjai részére.

— Eddig azonban a kormány részéről függőben tartották a román bankfiókok engedélyezésének kérdését, mert a viszonzosság a két állam között nem volt rendezve és csak a most meg kezdett magyar-román gazdasági és pénzügyi tárgyalások eredményétől, remélhető, hogy a román bankfiókok felállításának ügye mielőbb tisztázható lesz.

Miért van szükség Schiedsgerichte?

A kereskedők és a Devizaközpont

— Levél a szerkesztőhöz —

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A Pénzvilág mult heti számában örömmel olvastam igen tisztelt Szerkesztő Urnak azt a cikkét, amely komolyan veszélyeztetve látja a magyar kereskedelmi hitelt. Teljesen igazat adok azon véleményének, hogy amíg egyrészt a Devizaközpont akár nemtörődomségből, akár az effektuális valuta tényleges hiánya miatt sokszor hónapokon keresztül hiába várakoztatja a kiutalást kérő és váró kereskedőket és iparosokat, addig másrészt igen sok olyan kereskedő és iparos van, aki célul tűzi ki a minél nagyobb hitel elérését, hogy azután a Devizaközpont leple alá bujva, várakoztassa meg hitelezőjét. Számtalan kereskedőt és iparost ismerek, és pedig sok nagykereskedőt és nagyiparost, akik az esedékesség után újabb alkut kezdenek hitelezőikkel és kaján mosollyal utasítják külföldi hitelezőiket a Devizaközpontthoz azzal, hogy Önnek talán van ott összeköttetése, tessék kisüregetni a kiutalást, s akkor fogok fizetni. Nagyon természetes, hogy az ilyen kereskedő és iparos csak azért bujva a Devizaközpont kiutalásáig — sokszor áhidálhatatlan — akadályra mögé, hogy ezzel magának a fizetésre halasztást nyerjen. Pedig neki még akkor sem jutna eszébe a fizetés, ha a Devizaközpont véletlenül soron kívül utalná ki neki a szükséges fizetési eszközt. De ha a hitelező szorultságában — ami szintén igen sűrűn előfordul — véletlenül hajlandó tetemes engedelményt adni, akkor már nem is szükséges a Devizaközpont kiutalása, mert előkerült zugrejtékből a kérdéses valuta és egy-kettőre kiegyenlített nyer a hitelező. Ha a magyar kereskedő meg akarja szerezni és meg is akarja tartani a külföldi gyárosnál hitelét, akkor nem is volna szabad a Devizaközpont engedélyét várnia, hanem kénytelen volna az esedékesség idejére a zugforgalomban a büntető törvénykönyvbe való beleütközés dacára is a szükséges valutát megszerezni, hogy adósságát kifizethesse. De viszont súlyosan lesekélyedik a háttérben az a nehéz kérdés, hogy ki engedheti meg magának azon fényűzést, hogy abból a célból, hogy hitelét fentarthatassa, hogy üzletét a rendes kereskedő pontosságával folytathassa és így üzletét nyitva tarthassa, viszont ő maga lecsukassék? Erre a nehéz kérdésre igen könnyű a felelet: senki!

Itt a kép, amit nem a festőművész, de maga az élet s a fennálló jogrend festett és itt vagyunk mi kereskedők, kiknek zsebünk, kezünk és akaratunk súlyos láncok alatt vasraveren görnyed. Szabad akaratunk és egész kereskedelmi tehetségünk korlátokba ütközik, amiket el nem háríthatunk.

Azt tapasztaljuk, hogy a Devizaközpont legalább olyanok részére igyekszik kiutalást fogantatítani, akik kemény hangon mutatják be az ellenük fogantatosított végrehajtásról felvett jegyzőkönyvet. Ha ez a kiutalás ilyenkor már lehetséges, akkor módját kell ejtenünk annak, hogy a végrehajtási jegyzőkönyv minél hamarabb bemutatatható legyen a Devizaközpontnak, mert ma már ott tartunk, hogy a külföldi gyárosok alig akarnak velünk szöbeállani azért, mert mintegy egyhangulag vágják szemünkbe, hogy mi csak azért nem akarunk fizetni, mert nekünk igen jó kifogás a Devizaközpont. Ezért nagyon helyesnek találom a dr. Erdős Ferenc ügyvéd által felvetett eszmét, hogy minálunk is meg kell csinálni az Ausztriában igen jól bevált u. n. „Schiedsgericht“-et.

Igen kérem mélyen tisztelt Főszerkesztő Urat, legyen szíves e soraimnak nagybecsű lapjában helyet adni és ezt az eszmét széles körben propagálni. Főszerkesztő Ur iránt kiváló tisztelettel dr. Nágler Arnold, nagykereskedő.

Ezüst evőkészletek

Szigeti Vándor
Budapest, IV. ker., Múzeum-körút 27

Hódosi

tőzsdebizományi és pénzváltó-üzlet

Budapest

Tel. 7—64 és 45—59 IV., Bécsi-utca 5. II.

MÓRI BOROK!

Magyar fajtor különlegességek! Zoldfehér, Ezerjó, Rizling, Huskotály 13%-on felül.
Arajjalattal készséggel szolgál

STEINER FÜLÖP bizományos
MÓR, Fehér-megye.

„PYRAMIS“

Magyar földbirtokosok és földbérlők kereskedelmi részvénytársasága

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 26. sz.

Részvénytőke 1.600.000.000 korona.

Bankosztály. Gabonaosztály.

Liszt-, vetőmag-, mezőgazdasági gép-, műtrágya-, erőtakarmány-, műszaki és biztosítási osztály.

Lehetővé kell tenni új tőzsdetagok felvételét

A tanács oldja meg a technikai nehézségeket — A páholyrendszer reformja

A csekkrendszer életbeléptetése óta a második kasszanapot is lebonyolította már a Giró- és pénztáregyesület és most már gyakorlat alapján is megállapítható, hogy ez az új intézmény, amelynek életbeléptetésétől 3—4 héttel ezelőtt még annyira idegenkedtek, azok közé az intézmények közé tartozik, amelyekkel ugyszólván mindenki meg lehet elégedve. Mentesséti ugyanis az értéküzleti leszámolás tagjait attól a nagy és felesleges munkától, amelyet az értékpapírok effektív szállítása és átvétele jelentett azok részére, akik a kasszanapokon a tőzsde nagytermében rendezték technikai ügyleteiket. A csekkrendszer ezenkívül lehetővé teszi, hogy nagy forgalmat is le tud a Giró bonyolítani anélkül, hogy a tanácshoz kelljen folyamodni újabb szünetnapokért. Ebből is nyilvánvaló már, hogy ezt az új rendszert egyáltalában nem lehet ama reformok sorába iktatni, amelyekkel elégedetlen lehet a tőzsde közönsége.

Egyebekben a reformról most sem igen esik szó s így megállapítható, hogy

előállott végre az a helyzet, hogy a tőzsde közönsége végre megint csak arról tárgyal mostanában a tőzsdén, amiről leghelyesebb dolog is a tőzsdén tárgyalni: az — üzletről és annak technikai körülményeiről.

Az utóbbi napokban nem volt ugyan valami lényeges forgalom a tőzsdén, de a mérsékelt forgalomnál is konstataálni lehetett, hogy ennek az aránylag kis üzletnek az elintézése is olyan föladat, amely mindennek inkább mondható, mint könnyűnek.

A teremben ugyanis viharmentes napokon is megint annyian állják körül az egyes piacokat és általában annyian tartózkodnak csupán „orientálódás” céljából a nagyteremnek ama részeiben is, ahol nem kötnék üzleteket, hogy néha egészen megszűnik a közlekedés lehetősége a tőzsde termében. Természetes tehát, ilyen körülmények között, hogy általában élénken foglalkoztatja a tőzsde közönségét az a hír, hogy

kb. 1200 olyan kérvény érkezett be a tanácshoz, amelyben a tagság elnyeréséért folyamodnak és hogy legközelebb kb. 40—60 tőzsdetagot fognak felvenni.

Ennyi, vagyis 40—60 új tőzsdetag természetesen nem sokat számít, akkor, mikor már öt-hat-ezer tagja van a tőzsdének, mégis azt hangoztatták sokan e héten, hogy ilyen körülmények között, amikor a tőzsde régebbi tagjai részére is kevés a hely a tőzsdén, legjobb lenne a felvételeket továbbra is szüneteltetni.

Ez mindenesetre a legkényelmesebb álláspont, de a gyakorlatban nehezen viheto keresztül. Nem is lenne helyes, ha a tanács ilyen elutasító álláspontra helyezkednék, mert a tőzsdének csak hasznára válhatnak, még a mai óriási taglétszám mellett is, ha bekerülhetnek mindazok, akik a közgazdasági életben hasznos, eredményes munkásságot fejtenek ki. Az 1200 kérvényező között ezuttal is akadnak t. i. szép számmal, akikről egészen bizonyosan feltételezhető, hogy abban az esetben, ha bejutnak a tőzsdére, ott minden tekintetben a szabályzatoknak megfelelően fognak működni és a maguk részéről is minden lehetőt el fognak követni az intézmény jó hírnevének emelése érdekében.

Nagyon helyénvaló ennél fogva, hogy a tőzsde tanácsa ezeket felveszi, mert arról nem is szólva, hogy

a tőzsdén nehezen lehetne megállapítani azt, hogy hány tagja lehet az intézménynek

és hogy egyetlen érdemes ember előtt sem lehet elzárni az érvényesülés útját, határozottan igazságtalanság is lenne, ha az az álláspont diadalmaskodnék, hogy csupán azért ne vegyennek fel újakat, mert sokan vannak már a — régiek. — Hiszen az újak erről egyáltalán nem tehetnek.

Ha azonban már az új tagfelvételekről van szó és ha orvosolni akarják azokat a kétség-

telenül furcsa állapotokat, amelyek a mozgási lehetőségek körül észlelhetők és amelyek tényleg rendkívül megnehezítik a tőzsdén az üzletek kötését, akkor sokkal helyesebb lenne, ha a tagfelvételek elől való elzárkozás helyett inkább olyan irányban sietnének jó tanácsokkal a tanács segítségére, hogy mit és hogyan kellene cselekedni, egyrészt hogy az arra érdemek igenis bejuthassanak a tőzsdére és hogy azoknak a bejutása után is meglehessen a lehetőség arra, hogy az üzlet áttekinthetősége biztosítottassék, másrészt, hogy maga az üzletkötés ne ütközzék szinte emberfölötti akadályokba.

Beszéltünk e héten erről a kérdéstről az értékpapírkereskedelem számos ismert tagjával, akik azt mondták nekünk, hogy amennyiben

A TÉBE törvényellenesnek és keresztülvihetőtlennek tartja az értékpapírforgalmi adó új rendeletét

A nagybankok érdektestülete memorandummal fordult a pénzügyminiszterhez és a sérelmes rendelkezések módosítását kéri Dr. Nyulász János nyilatkozata a TÉBE akciójáról

Pénzügyi körökben általános meglepetést és visszataszítást keltett a pénzügyminiszternek legújabbban megjelent 141.800/VIII. b. 1923. számu rendelete, amely az értékpapírok adás-vételével üzletszerűen foglalkozók általános forgalmi adójának lerovásáról szól. A rendelet szerint minden természetes és jogi személy, aki értékpapírforgalmi ügyletekkel vagy valuta- és devizaüzletekkel foglalkozott 1921 szeptember 1-től 1923 október 31-ig, az ez idő alatt elért adóköteles bevételeiről november 30-ig adóbevallást tartozik benyújtani. Az értékpapír kereskedőkre és bankbizományosokra a rendelkezések visszamenőleg nem vonatkoznak, mert ezek egy másik rendelet alapján az adóbevallásnak már eleget tettek. A rendelet tehát tulajdonképpen csak a nagyobb bankokra vonatkozik.

A pénzügyminiszteri rendelet törvényességéről és általában annak homályos értelmezéséről élénk vita folyik a pénzügyi szakkörökben, ahol általában kétségbevonják a rendeletnek törvényes alapját. Az értékpapírkereskedők egyesületében az a felfogás, hogy az értékpapírkereskedőkre nézve a rendelet visszamenő rendelkezéseket nem állapít meg, annál inkább érdekelhető azonban a jövőre nézve. Ugy mondják, hogy a rendeletnek rájuk vonatkozó részét a közigazgatási bíróság fogja eldönteni és a döntés körülbelül a jövő év elejére várható.

Annál inkább sérelmesnek és tarthatatlannak találják a pénzügyminiszter rendeletét a nagy bankok körében, ahol az a felfogás, hogy a pénzügyminiszternek okvetlenül meg kell változtatnia a rendelet sérelmes és jogellenes intézkedéseit. Erre vonatkozólag a TÉBE memorandumot intézett a pénzügyminiszterhez és ennek alapján kívánják tárgyalás alá venni a rendelet sérelmesnek talált intézkedéseit.

A TÉBE ezen akciójáról beszéltünk dr. Nyulász Jánossal, aki a TÉBE előterjesztését készítette. Nyulász ügyész ur erről a következőket volt szíves mondani:

— A rendelet több részletében a forgalmiadó törvénnyel ellentétes intézkedéseket tartalmaz, ezenkívül adminisztrációs szempontból is szinte lehetetlen feltételeket szab a bankoknak. A rendelet ellentétben van a törvénnyel, mert a forgalmiadótörvény a külföldi pénzeket és értékeket forgalmi adómentesnek mondja. Ha valutát eladok vagy veszek, ez jelenti a jutalékot, melyet a törvény szerint adómentesnek kell kimondani. A rendelet pedig úgy szól, hogy csak az értékpapír adás-vételét mentesíti. A törvény hatodik szakasza kimondja, hogy ha valaki megbízást ad értékpapír eladásra vagy vételre, a forgalmiadót kétszer kell leróni. A külön adó alá vonás ellentétben áll a törvénnyel.

— Súlyos nehézségeket tartalmaz a rendeletnek az adminisztrációs eljárásra vonatkozó intézkedése, melyet ha a bankok végrehajtani akarnának, több költségbe kerülne az adminisztráció, mint amennyit maga az egész forgalmiadó összege kitesz. Olyan költséges apparátust kellene felállítani a bankoknak, amely túlhaladná teljesítő képességüket. A TÉBE annak fentartásával, hogy a rendeletet a törvényei ellentétben állónak tartja, ajánlatot tett a pénzügyminiszternek, hogy az értékpapírforgalom bizonyos százalékán fizetését hajlandó vállalni. A bankok az 5 százalékos értékpapírforgalmi adónak 3 százalékát ajánlják fel a pénzügyminiszternek. Természetesen

nem lehetne a tőzsde valamelyik udvarát üzletkötések céljára megszerezni és átalakítani,

nincs más mód, mint a néhány esztendővel ezelőtt felállított páholyrendszernek a megreformálása.

A páholyokra szükség van, mert azokban vannak a bankok telefonjai, de a páholyok olyan kolosszálisak, hogy majdnem mindegyikben lehetne hat személy részére — ötórás teát rendezni. Ezeknek a páholyoknak a sürgős átalakítását követelik tehát a tőzsde tagjai, mert ha mindegyik páholyt másfél méterrel kisebbre építik át és a páholyokra emeleteket húznak, akkor még több nagy cégnek juttathatnak a teremben telefont, azonkívül lehetővé teszik azt is, hogy

a jelenleginél is több tőzsdetag bonyolíthatja le üzleteit a tőzsde termében.

Rác Géza

azt is kéri, hogy a rendeletben megállapított költséges adminisztrációs rendszert a pénzügyminiszter egyszerűsítse, hogy az adminisztráció ne kerüljön többbe, mint az egész forgalmiadó összege. A TÉBE előterjesztése fölött tárgyalások folynak a pénzügyminisztériumban, a végleges döntés azonban valószínűleg csak a pénzügyminiszter hazaérkezése után fog megtörténni.

Tömegesen tódnak a tőzsde felé az elbocsájtott B-listás tisztviselők

A közalkalmazottak létszámának apasztásáról megjelent törvény végrehajtásának során sok esik az elbocsájtott ugynevezett B-listás tisztviselők elhelyezésének módzatairól. A köztisztviselők hivatalos szövetsége maga kíván gondoskodni a B-listások új életpályára való segítéséről és ebből a célból állásközvetítő intézményt állít fel. Amíg azonban a gazdasági életben nincs meg a lehetősége annak, hogy a köztisztviselő pályát otthagyo intelligensebb elemek a gazdasági pályákon megfelelően elhelyezkedhessenek, addig hiába való mindenféle állásközvetítő iroda létesítése.

Az a baj főleg, hogy a B-listás tisztviselők nagy része nem akar többé fix alkalmazásba lépni, hanem mindenképpen önállósítani akarja magát. Előre látható volt, hogy a B-listások nagy tömege a tőzsde felé fog tódnálni és ott próbál új életet kezdeni.

Ez a folyamat eddig azért nem indulhatott meg nagyobb arányokban, mert az állam és a főváros ezideig igen lassu tempóban kezdte meg a B-listások végkielégítési összegének kiutalását. Közbe jött azután a nagy tőzsdei bessz, amely legalább egyidőre elvette a kedvüket a tőzsde felé gravitáló elbocsájtott tisztviselőknek.

Már eddig is jelentékeny számu B-listás fordult banküzletnyitási engedélyért az illetékes iparhivatalokhoz és ugy tudjuk, hogy a hatóságok felülől külön utasítást kaptak arra nézve, hogy az ilyen kérelmeket, melyek B-listás tisztviselőktől erednek, a lehető legnagyobb előékenységgel és megértéssel kezeljék. Számítani lehet tehát arra, hogy a közeljövőben a bankári pályát nagyobb mértékben lépik el a volt állami és fővárosi köztisztviselők, akik között nem egy van 10—20 millió koronás tőkeösszeggel ellátva. Ugyanis a végkielégítések összege a régebben szolgáló köztisztviselőknél átlagban 10—20 milliót is kitesz.

Igaz ugyan, hogy ezzel az összeggel bankot alapítani a mai értékviszonyok mellett nem lehet. Be fog tehát következni az az egészségtelen állapot, hogy a már meglevők mellett egész sereg újabb tőkeszegény törpebankocskák alakul, amely sem a közhitel szempontjából, sem pedig az egyéb erkölcsi okokból nem szolgálhatja a pénzpiac egészséges fejlődését és a közönség igényeit kielégítő érdekeket.

Hozzávetőleges számítás szerint az állam és a főváros a B-listásoknak nyújtandó végkielégítés címén a közeljövőben összesen mintegy 100—150 millió koronát fog kifizetni. Ha ezt az összeget reális számításal és egészséges alapokon a gazdasági életbe levezetik, ugy az állam részére indirekt uton végeredményben visszakerülne a kifizetésre kerülő jelentékeny összeg ellenértéke.

Igy azonban, ahogy a dolgok indulnak, nem sok kilátás van arra, hogy ebből az új elhelyezkedésből akár a B-listásoknak egyenkint, akár pedig az államnak vagy magának a gazdasági életnek végeredményben valami számottevő előnye lenne.

HIREK

Kálmán Henrik — kincstári főtanácsos. A kormányzó ur főméltóságú Kálmán Henriknek, az Angol-Magyar Bank ügyvezető-igazgatójának kiváló érdemei elismerésül a kincstári főtanácsosi címet adományozta. Ez a megkülönböztetett kitüntetés olyan férfit ért, akinek munkája s egyénisége valóban megkülönböztetett méltánylást érdemel. Kálmán Henrik fiatalon került az Angol-Magyar Bank vezérkarába és pedig olyan festületbe, amelyről tájékozott körökben köztudomású, hogy egytől-egyig okos, tiszta ítéletű, a bankéletben legkülönb férfiakból rekrutálódott. Ennek a kiemelkedő testületnek is oszlopos tényezője Kálmán Henrik, akinek roppant munkabírása, egészséges judiciuma és a bank klientélája körében való nagy népszerűsége jelentékeny hozzájárult intézete fölvirágoztatásához. Kálmán Henrik reggeltől-estig a munkának él, társadalmi tevékenységre alig marad ideje, hogy mégis egyik legtisztelendő alakja társadalmi életünknek is, annak az a magyarázata, hogy még felelős állásában is az esze mellett mindenkor szóhoz jut a szíve is. Bankdirektornál ritka némes tulajdonság ez, viszont az emberi értékek legkülönbje. Osztatlan öröm és megelégedés tehát a visszhangja ennek a szép kitüntetésnek; Kálmán Henrik, a kiváló bankdirektor és illusztris, némes férfi alig győzi fogadni az üdvözléseket, amelyek a szívek legmélyéből fakadnak és egy kiváló, szimpatikus, nagy lelkiületű ember számtalan erényének szólnak.

Házasság. Vasárnap vezette oltárhoz dr. Ladányi Sándor fővárosi ügyvéd Hofman Alexandrát, Hofman Gusztáv, az ismert fővárosi bankár leányát. Az esketést dr. Hevesi Simon főrabbi végezte. A polgári anyakönyvvezető előtti házasságkötés tanúi voltak dr. Huszár Pál miniszteri tanácsos és dr. Ladányi Máttyás nyugalmazott kerületi orvos. Az örömszüloket ebből az alkalomból elhalmozták a társadalom minden részéből szerenaskivánatokkal.

A Mobil-bank részvényei a tőzsdén. Amint előre jeleztük, a tőzsde igen kedvezően fogadta Főnagyt Aladár bankja, a Mobil-bank részvényeinek a magánforgalomba való bevezetését. Ez a „márka“ máris kitűnő nevet szerzett magának és a publikum jogos reményekkel van eltelve a Mobil-bank fejlődése iránt. Akik a Harmincad-utcai új pénzügyi intézet helyiségeit látogatják, látják itt az eleven, pezsgő életet, a magyaranyu forgalmat, amilyennel kevés közép-bankunk dicsekedhetik. Az elnöki szobában folytonos tárgyalás folyik új üzletekről, jelentékeny tranzakciókról. Ép ezekre való tekintettel, nem pedig a mostanában divatos „fölvizelés“ kedvéért a Mobil-bank legközelebb kénytelen lesz fölemelni alaptőkéjét, még pedig a mostani 800 millióról valószínűleg két milliárdra. Ebből a kedvező feltételű kibocsátásból már a közönség is részt kap, a Mobil-bank részvénytőkéje esekély hányadának mostani plaszirozása révén.

A Franklin Társulat Szász Károly elnöklété alatt tartott közgyűlése elhatározta, hogy az 1922-23. üzletévre szóló részvénytulajdonosokat november 28-tól kezdve 250 koronával váltja be a társulat pénztárána. Itt említtük meg, hogy a közgyűlés elhatározta a társaság alaptőkéjének 120 millióra való fölemelését oly módon, hogy a részvényesek minden régi részvény után tíz darab új kibocsátású részvényt igényelhetnek darabonként 600 korona befizetése ellenében.

A Palágyi-Butorgyár részvényei tegnap váratlanul megjelentek a — vaspiacon. Érdeklődésünkre, hogy miért a vaspiaera sorozták be egy fabutorgyár értékeit, azt a választ kaptuk, hogy a Palágyi vaspatorokat is gyárt. Különbben az egész bevezetés, melyet az érdekltség előre nem is publikált, teljes esendben történt és senkit se érdekelt. Vevők nem jelentkeztek a piacon, ellenben a nyáron 25.000 koronáért eladott darabokat az érdekeltek 18.000 koronáért visszavásárolták. Ez kétségkívül jó üzlet — az érdekelteknek, de annál rosszabb a balek-közönségnek. A tőzsdetanács pedig levonhatja az eset klaszszikus tanulságait.

Dr. Bányai Sándor, a Magyar-Amerikai Bank igazgatója néhány napra Bécsbe utazik, ahol az intézet külföldi érdekltségével folytat tárgyalásokat.

A Községi Nyomda papirjai a tőzsdén. A Standard Bank hétfőn bevezette a magánforgalomba az Országos Központi Községi Nyomda r.-t. részvényeit. A papirokról köztudomású, hogy komoly értéket reprezentálnak, a tőzsde tehát ennek megfelelően szívesen fogadta a részvényeket. Az első kötések 10—11.000 koronás árfolyamon történtek, de a Községi Nyomda részvény belértéke ennél jóval nagyobb.

Nagy Béla kormányfőtanácsos, A mai hivatalos lap közli, hogy Nagy Bélát, a Magyar Mezőgazdasági Hitelezési Intézet vezérigazgatóját a kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. Az új méltóságos ur egyike bankéletünk legszimpatikusabb alakjainak, aki intézetét nem egészen egy év alatt nagyrafejlesztette és a gazdasági feladatok megoldása terén új nyomokat vágott. Nagy Béla különben már régi tényezője gazdasági életünknek s természetesnek találjuk, hogy roppant munkaképessége, tevékenységének nevezetes eredményei s társadalmilag is kiemelkedő egyénisége legfelsőbb helyen is megfelelő elismerésre találtak. Nagy Bélát kitüntetésére alkalmasból igazán széles körök keresik fel üdvözlésükkel.

A Fővárosi Bank részvényeinek bevezetése. A Fővárosi Bank Rt. részvényeinek kottirozása ügyében lépéseket tett. Ezt megelőzőleg a direkciónak a mostani 40 millió korona alaptőkének 480 millió koronára való fölemelését fogja a decemberben megtartandó közgyűlésnek javasolni. A feltételek még nem ismeretesek, azonban az alaptőkének ilyen fölemelése a régi részvényesekre előnyöket tartalmaz. Az alaptőke fölemelése után fog majd az igazgatóság határozott lépéseket tenni részvényeinek kottirozása ügyében.

Kádár Gusztáv kitüntetése. A kormányzó ur főméltóságú Kádár Gusztávnak, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank ügyvezető-igazgatójának a kincstári főtanácsosi címet adományozta. Kádár Gusztáv egyike a legműveltebb, igazán nagyképzett bankigazgatóknak, aki rendkívüli hivatali teljesítménye mellett még irodalmi működést is fejt ki s ez a teljesítménye is excellál eredeti gondolataival s mindig talpraesett, praktikus reformeszméivel. Az igazán megérdemelt kitüntetés pénzügyi körökben osztatlan rokonszenvvel találkozik.

A Schuller József Részvénytársaság, Első Magyar Acélirótol-, Tolszár- és Indigomásolópapirgyár közli, hogy e hónap 27-én megtartott közgyűlésének határozata szerint a társaság alaptőkéjét 25 millió koronára emelte fel. Az elővételi jog egy-egy arányban 12.500 korona lefizetése ellenében december 1-től 8-ig a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank értékpapirpénztárána delután 4 és 6 óra között (szombat kivételével) gyakorolható.

Dr. Révész Jenőt, a Magyar-Amerikai Bank elnökét, közzgazdasági életünk régi, tevékeny munkáját a kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. Az új méltóságos urat, aki a társasági életben is nagy szerepet játszik, barátainak és tisztelőinek serege elhalmozták gratulációkkal.

A Sajókondói Szénbánya részvényei iránt állandó, nagy kereslet van a szénpiacon. A közönség tudja, hogy ez a papír mostani árfolyamánál jóval többet ér, az érdekltség azonban egyelőre, úgy látszik, nem tartotta időszerűnek, hogy a részvény kurszát „föltegyje“. Garancia az, hogy a részvény tőzsdei menedzselését egyik legszeriozebb bankárunk, Grossmann Adolf vállalta.

A Bródi vagon bevezetése. Mint értesülünk, a Bródi Vagont a hétfői tőzsdén vezeti be Guttmann Géza bankháza. A bevezetési árfolyam 100—110.000 K körül van kontemplálva. A bevezetés hírére máris erős kereslet mutatkozik a papír iránt.

Az Angol-Magyar Bank közli, hogy rendkívüli közgyűlése elhatározta az intézet 1900 millió koronányi alaptőkéjének 2400 millió koronára való fölemelését. Az új kibocsátású részvényekből 650.000 darabra nézve a jelenlegi részvénybirtokosok javára elővételi jog biztosítottik oly módon, hogy minden 2 darab régi részvény alapján egy új részvény vehető át 25.000 koronás áron november 26-tól december 4-ig, delután 4—6 óra között (szombat kivételével) a bank értékpapirpénztárána. A közgyűlés Deutsch Sándort, a Spodium-konzern vezérigazgatóját és Fuchs Arturt, az intézet ügyvivőigazgatóját az igazgatóság tagjaivá választotta.

A harmincéves Köztelek Zsebnaptár. A Köztelek Zsebnaptárnak harmincadik évfolyama jelent meg ez évben. A harmincéves múlt ugyancsak ritka a magyar mezőgazdasági szakirodalomban. A megszokott naptári és feljegyzési részen kívül magában foglalja mindazokat a kimutatásokat, adatokat és utbaigazításokat, amelyekre a mindennapi gyakorlati életben szükség lehet. Ezenkívül azonban a legfontosabb időszerű kérdésekben is alapos és megbízható tájékoztatással szolgál a gazdaközönségnek. Így az idei évfolyamba Bándy Ferenc, az Országos Földbirtokrendező Birósághoz beosztott táblabíró, Turay Zoltán dr. közigazgatási bíró nyújt részletes tájékoztatót, Konkoly Thege Sándor dr., az OMGE titkára, Gratz Ottó, a magyaróvári tejkisérleti állomás igazgatója, Marek József dr. állatorvosi főiskolai tanár irt igen érdekes közleményeket. Közli az új kiadás az Orsz. Földbirtokrendező Biróság névsorát, valamint az egyes tanácsok összetételét. A Köztelek Zsebnaptárnak 30. évfolyama, mely Szilassy Zoltán és Buday Barna OMGE igazgatók bevált szerkesztésében jelent meg, bizonyára meg fogja nyerni a gazdaközönség tetszését. Ára bérmentes küldéssel 8600 korona. Megrendelhető a „Patria“ gazdasági szakönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-út 25.

A fölémtelt illetékek. Dr. Pongrácz Jenő népszerű fizetének új kiadása megjelent. Betűrendes összeállításban közli a december 1-én életbelépő okirati, közigazgatási és törvénykezési illetékeket.

Nagy a tőkeemelési hajlandóság a bankok körül

A Pénzügyi Központ kellő körültekintéssel és előzékenységgel kezeli a tőkeemelési kérelmeket — Mégis igen sok kérvényt kell visszautasítani — Katona Lajos igazgató nyilatkozata

A pénzügyi intézetek körében mostanában állandó beszéd tárgyat képezi a tőkeemelési kérelmek felülvizsgálása, amely tudvalevőleg a Pénzügyi Központ hatáskörébe tartozik. Egyes verziók szerint a Pénzügyi Központ mostanában nagyobb számban utasítja vissza a benyújtott tőkeemelési kérelmeket és ezáltal az illető pénzügyi intézeteket nehéz helyzetbe hozza.

Kérdést intéztünk a tőkeemelések kérvényeinek mostani helyzetéről Katona Lajoshoz, a Pénzügyi Központ egyik igazgatójához, akinek ügykörébe tartoznak a tőkeemelési ügyek.

— Tény az, — mondotta kérdéseinkre Katona igazgató ur —, hogy mostanában különösen a tagjaink sürűbben fordulnak hozzánk tőkeemelési kérelmekkel. Legtöbb bankvállalat tagja a Pénzügyi Központnak, de természetesen tőkeemelési szándékukat azok a pénzügyi intézetek is kötelesek bejelenteni, melyek nem tartoznak a kötelékünkbe.

— A tömeges tőkeemelési folyamat a mai gazdasági állapotokkal magyarázható. Az semmiképpen sem áll, mintha a meglévő elvi szempontokat és szabályokat túlméneben rostálnánk meg a hozzánk benyújtott tőkeemelési kérelmeket. Mi minden egyes esetben kellő körültekintéssel és objektivitással járunk el. Természetesen bizonyos elvi szempontokat érvényesítenünk kell. Még ilyen objektiv elbírálás mellett is mostanában több tőkeemelési kérelmet kellett elutasítanunk. Arról, hogy tömegesen utasítanánk vissza a tőkét emelni szándékozó pénzügyi intézeteket, szó sem lehet. Ez egyszerűen nem áll.

— A tőkeemelések iránt benyújtott kérelmeket a következő elvi szempontok alapján bíráljuk el: 1. Közhitei szempontból megállapítjuk, hogy az illető részvénytársaság hasznára volt-e a gazdasági életnek és hogy ezen fontos közzgazdasági területen óhajta-e hasznos szolgálatot tenni az új tőkével. 2. A szakértelem szempontjából. Itt figyelembe jönnek a szemlélyi tekintetek, a jogi feltételek, a szakzerű üzletvezetés és a vagyonkezelés feltételei. 3. Anyagi és erkölcsi megbízhatóság szempontjából. Különösen ügyelünk arra, hogy egyetlen részvénytársaság se valósíthasson meg a tőkeemelése címe alatt kizárólag spekulatív célokat. Itt magyon kell vigyáznunk különösen arra, nehogy az illető vállalatok az új részvény kibocsátások útján beszerzendő tőkét költségekben, vagy egyéb tőzsdei műveletekben értékesítsék. A 4-ik szempont annak elbírálása, vajon a státusban vannak-e olyan tételék, melyek kedvezőtlenül alakítják a tőkeemelési gyakorlati keresztilvitelt.

— Még megemlíthetem, hogy mostanában a vidékről is nagy számban jelentkeznek tőkeemelési kérelmekkel. Ebből az látszik, hogy a vidéken is élénk gazdasági élet van kifejlődésben, amire a múltban nem igen volt példa.

Felelős kiadó:

RÓNA LAJOS

Kiadja: A Pénzügyi Lapkiadó és Nyomdai R.-T.

Pallas r.-t. nyomdája, Budapest, V., Honvéd-utca 10. sz.
(Telefon: 5—67, 5—68, 5—69.)

Felelős vezető: Tiringer Károly műszaki igazgató.

Klein és Fia szappanai a legjobbak!
VII., Budapest, Dob-u. 13. Telefon: József 123—30

(* Perzsaszőnyeg vétele és eladása legelőnyösebb árban)
PARDO és CAMHI cégnél
Budapest, IV., Párisi u. 3. (Koronaherceg-n. sarok.) Tel.: 195-12.

MERKUR BERAUTOÜZEM
VI., GRÓF ZICHY JÉNO-U. 11.
Telefonszám: 48—21, 191—46.
Sürgőnycim: LUXAUTO.

TELEFON: 18—08

HUNGÁRIA CASINO DEMI SEC